

Управління закладом неформально освіти дорослих: сутність та особливості

Наконечна О. А.

аспірантка,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: olganakonetchnaja@gmail.com

Ляшенко О. М.

науковий керівник, д. е. н., професор,

ORCID: 0000-0001-8261-1136

Дане дослідження присвячено визначенню сутності дефініції «управління закладом освіти дорослих». Розглянуто його особливості та характеристики.

Сучасний світ в умовах нестабільної реальності потребує швидкого реагування на зміни, що відбуваються, на всіх рівнях: державному, громадському, комерційному, соціальному, освітньому, тощо. Структурованість та послідовність дій в ситуаціях політичного хаосу, військових дій, глобальних пандемій втрачає свою сутність. Така мінливість стає передумовою народження нової хвилі «управлінської революції», зокрема в світній діяльності. Актуальність нових систем управління зумовлена гнучкістю прийняття рішень, мобільністю, набуттям та адаптацією нових знань і компетенцій до стрімкої зміни потреб ринку.

Управлінська діяльність виникла з появою суспільства та на сьогодні є предметом досліджень науковців у різних сферах. Саме тому дефініція «управління» розглядається в літературі в контексті різних наук, що є свідченням багатогранності та складності цього явища [Казанджі А. В., 2016].

Управління установою (або будь-якою юридичною особою) являє собою циклічний цілеспрямований процес, який дозволяє керівнику координувати діяльність організації задля досягнення нею встановленої мети та базується на плануванні, організації, мотивації та контролі.

Говорячи про управління в сфері неформальної освіти дорослих, зазначимо, що у відповідності до Закону України «Про освіту» заклад освіти- це юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність. Неформальна освіта передбачає освіту яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Стаття 18 цього закону говорить, що освіта дорослих, є складовою освіти впродовж життя, та спрямовується на реалізацію права кожної повнолітньої особи на безперервне навчання з урахуванням її особистісних потреб, пріоритетів суспільного розвитку та потреб економіки [2]. Відповідно до Проекту Закону України «Про освіту дорослих» надавачем послуг у сфері освіти дорослих є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи, або фізична особа-підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері освіти дорослих відповідно [3]. Таким чином, заклад неформальної освіти має наступні характеристики:

- має статус юридичної особи;
- основний вид діяльності- діяльність у сфері освіти дорослих;
- не потребує часових та матеріальних витрат на акредитаційні процедури для

отримання ліцензій та інших дозволів для здійснення діяльності;

- має короткострокові освітні програми, що сприяють швидкому отриманню знань в рамках перепідготовки фахівців або підвищенні кваліфікації;
- освітні програми мають соціально значиму функцію, відповідають пріоритетам розвитку суспільства та економіки;
- цільовою аудиторією є дорослі, які мають базову освіту та/або кваліфікацію, та реалізують своє право на безперервне навчання протягом життя.

Такі особливості закладу неформальної освіти дорослих дозволяють керівнику здійснювати планування та організацію діяльності, мотивацію співробітників та контроль за виконанням планових показників більш ефективно. Це досягається за рахунок необтяженої організаційної структури, гнучкості, адаптивності та мобільності короткотермінових освітніх програм, цільової аудиторії, актуальністю ринкових потреб.

Отже, дослідивши різносторонні аспекти управління та особливостей закладів неформальної освіти дорослих, можна визначити, що управління закладом неформальної освіти дорослих являє собою циклічний цілеспрямований процес координації діяльності закладу неформальної освіти дорослих задля досягнення встановленої мети, що базується на плануванні, організації, мотивації та контролі, є одним з видів соціального управління, здійснюється в сучасних умовах та у відповідності до потреб та пріоритетів суспільного розвитку.

Ключові слова: управління; заклад освіти дорослих; неформальна освіта; управління закладом неформальної освіти дорослих.

Список використаних джерел

1. *Сутність дефініцій «управління», «менеджмент», «керівництво» та діалектика їх зв'язку / А. В. Казанджі // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.-2016.-№ 1.-С. 254-259/ Режим доступу: <http://hdl.handle.net/123456789/2167>*
2. *Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про освіту» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>*
3. *Проект Закону України від 10.02.2022 № 7039 «Про освіту дорослих» [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/JI06948A?an=9>*